

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний університет

ВІСНИК

МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

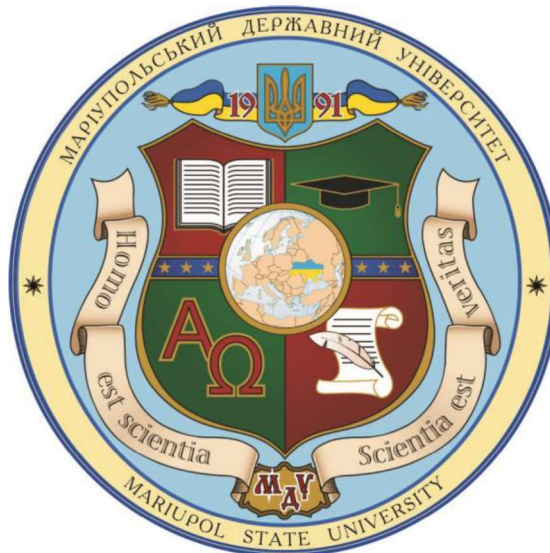
СЕРІЯ: ФІЛОЛОГІЯ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Головний редактор чл.-кор. НАПН України, д-р політ. наук, проф. К. В. Балабанов

Заснований у 2008 р.

ВИПУСК 18

МАРИУПОЛЬ – 2018

Видання включено до міжнародної спеціалізованої наукометричної бази даних

Index Copernicus International sp.z o.o. та міжнародної наукометричної бази даних **«Российский индекс научного цитирования» (РИНЦ)**, а також до фонду наукової електронної бібліотеки **«Киберленинка»**

Затверджено до друку Вченою радою МДУ (протокол № 11 від 17.05.2018 р.)

Головна редколегія:

Головний редактор – член-кореспондент НАПН України, доктор політичних наук, професор, ректор Маріупольського державного університету К. В. Балабанов

Заст. головного редактора – доктор економічних наук, професор, перший проректор Маріупольського державного університету О. В. Булатова

Члени редколегії:

Безчотнікова С. В. – д-р філол. наук, професор (МДУ)

Романцов В. М. – д-р і. наук, професор (МДУ)

Сабадаш Ю. С. – д-р культ., професор (МДУ)

Чентуков Ю. І. – д-р е. наук, професор (МДУ)

Філонов О. В. – д-р ю. наук, професор (МДУ)

Редакційна колегія серії:

Відповідальний редактор – Павленко О. Г., д-р філол. наук, професор (МДУ)

Заступник відповідального редактора – Лоскутова Н. М., канд. філол. наук, ст. викл. (МДУ)

Відповідальний секретар – Гутнікова А. В., канд. філол. наук, доцент (МДУ)

Редактор англійських текстів – Федорова Ю. Г., канд. філол. наук, доцент (МДУ)

Перекладач – Михайліченко Л. Л., ст. викл. (МДУ)

Члени редакційної колегії:

Вінтонів М. О. – д-р філол. наук, професор (Київський університет імені Б. Грінченка)

Ковалів Ю. І. – д-р філол. наук, професор (Інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)

Ленська С. В. – д-р філол. наук, доцент (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка)

Ліпіна В. І. – д-р філол. наук, професор (Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара)

Почепцов Г. Г. – д-р філол. наук, професор (МДУ)

Елені Грива – професор з прикладної лінгвістики (Університет Західної Македонії, м. Козані, Грецька Республіка)

Ігор Проценко – д-р філософії, доцент (Університет УніНорте, м. Асунсьйон, Парагвай)

Йоланта Тамбор – д-р наук, професор (Сілезький університет, м. Катовіце, Польща)

Карло Іллюмінаті – професор (Римський університет Тор Вергата, м. Рим, Італійська Республіка)

Марія Дімасі – професор з мови та літератури (Фракійський університет імені Демокрита, м. Комотіні, Грецька Республіка)

Олександра Ахтелік – д-р філол. наук, професор (Сілезький університет, м. Катовіце, Польща)

Теджасвіні Ніранджана – д-р філософії, старш. наук. співробітник (Університет Ліннань, Гонконг)

Хуан Мануель Маркос – д-р філології (Університет Комплутенсе (Мадрид, Іспанія; Університет Піттсбурга (штат Пенсільванія, США)).

Засновник Маріупольський державний університет

87548, м. Маріуполь, пр. Будівельників, 129а

тел.: (0629) 52-99-86; e-mail: visnyk.mdu.filologia@gmail.com

Електронна версія видання знаходиться на: <http://visnyk-filologia.mdu.in.ua/>

Видавець «Редакційно-видавничий відділ МДУ»

87500, м. Маріуполь, пр. Будівельників, 129а

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта видавничої справи

ДК № 4930 від 07.07.2015 р.

Тираж 300 примірників. Замовлення № 103/18

ЗМІСТ

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Варданян М. В. ПРОБЛЕМАТИКА ЧУЖОГО В СИСТЕМІ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА.....	13
Верба Т. Ю. ЖАНРОВІ УСКЛАДНЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИЧНОЇ ПОВІСТІ ХХІ СТ.....	19
Вісич О. А. ПОЕТИКА МЕТАДРАМИ У ТВОРЧОСТІ ЯКОВА МАМОНТОВА.....	27
Калашник О. О. ВІЗІОНЕРСЬКА ПОЕТИКА МОДЕРНОЇ ПОЕЗІЇ (НА МАТЕРІАЛІ ПОЕМИ «ЗОЛОТИЙ ГОМІН» П. ТИЧІНИ).....	35
Ковалець Л. М. ОСИП МАКОВЕЙ У ПОШУКАХ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА.....	41
Коч Н. В. РЕТРОТИПАЖ КАК ПРОДУКТ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ (ЛІНГВОПРИКЛАДНОЇ АСПЕКТ ІССЛЕДОВАНИЯ).....	49
Кочерга С. О. ЕПІСТОЛЯРІЙ МАРКА ВОВЧКА: ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ...	58
Краснощок В. В. НЕПОВНОТА «УКРАЇНСЬКОЇ ЛЮДИНИ»: ДРАМА П. ТИЧІНИ У КРИТИЦІ Є. МАЛАНЮКА.....	66
Кузедна В. В., Гречуха Л. О. ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ТА СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ РОМАННОЇ ПРОЗИ ШЕРВУДА АНДЕРСОНА (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРУ «КІТ БРЕНДОН»).....	72
Мальцев В. С. ЛЕОНІНСЬКИЙ ВІРШ В УКРАЇНСЬКІЙ ШКІЛЬНІЙ ДРАМІ ХVІІІ СТОЛІТТЯ...	82
Матвєєва Т. С. ПОЕТИКА РЕТРОСПЕКТИВНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ ІДЕОЛОГІЧНІЙ РОМАНІСТИЦІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ.....	90

Назаренко Н. І., Ємець А. І. ПРОТЕСТ ЖІНКИ ПРОТИ ПУРИТАНСЬКОЇ ІДЕОЛОГІЇ В РОМАНІ М. ДРЕББЛ «МІЙ ЗОЛОТИЙ ЄРУСАЛИМ».....	97
Наместюк С. В. ТРАНСФОРМАЦІЇ ІНФЕРНАЛЬНОЇ ПЕРСОНОСФЕРИ В РОМАНАХ «МАЙСТЕР І МАРГАРИТА» М. БУЛГАКОВА ТА «ПЕРШИЙ ІЗ ПЕРШИХ, АБО ДОРОГА З ЛИСОЇ ГОРИ» В. КУЛІКОВА.....	102
Тарасенко К. В. СПЕЦИФІКА РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ЖІНОЧОЇ ТЕМАТИКИ В РОМАНІ ГЕНРІ РОБЕРТСА «ФЕАНДЕР» (1595).....	108
Телешман С. І. ФІЛОСОФСЬКІ МОТИВИ ЛІРИКИ МИХАЙЛА ТКАЧА.....	114
Тиховська О. М. ПСИХОАНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ ОБРАЗУ ВОДЯНИКА В УКРАЇНСЬКІЙ МІФОЛОГІЇ.....	121
ЛІНГВІСТИКА	
Аношкова Т. COMMON GRAMMATICAL MISTAKES IN TRANSLATION OF THE US PATENTS INTO UKRAINIAN.....	128
Бицко Н. І. ЛІНГВІСТИЧНИЙ АЛГОРИТМ ДОСЛІДЖЕННЯ МІКРОГІДРОНІМІВ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ.....	133
Варех Н. В. МОДУСИ БРИТАНСЬКОЇ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ У ВИДАННІ «THE GARDIAN»	138
Восвутко Н. Ю., Романенкова С. В. ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ ГРЕЦЬКОМОВНИХ КОРИСТУВАЧІВ ММОРPG-ІГОР.....	144
Гнезділова Я. В. ЕТАПИ МЕТАПРАГМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ ДИСКУРСУ.....	149
Голоцукова Ю. О., Загрубська Е. В. ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО КОЛОРИТУ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ «ДУБРОВСЬКИЙ», «КАПІТАНСЬКА ДОЧКА», «ПОВІСТІ БЕЛКІНА» О. ПУШКІНА.....	155

Gutnikowa A. ÜBERSETZUNGSTRANSFORMATIONEN IN DER UN-CHARTA.....	162
Дужик Н. С. МОВНА ТАКТОВНІСТЬ ТА ЇЇ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ЗАХІДНОЇ КУЛЬТУРИ).....	167
Дулепа І. Б. ТЕЗАУРУСНЕ МОДЕЛЮВАННЯ НІМЕЦЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ.....	175
Зінченко А. В. ВТОРИННІ НОМІНАЦІЇ КІЛЬКОСТІ В АНГЛОМОВНОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ: ПРАГМАСТИСТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	184
Кирпиченко О. Е. ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ НОВОТВОРІВ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ (НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ РЕКЛАМИ ТА ОГолошень).....	189
Кисла Н. В. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ІНТЕНЦІЙНИХ ПРИЙМЕННИКІВ – НОСІЇВ СЕМАНТИКИ 'КОРИСТЬ', 'ШКОДА', 'ДОГОДА'.....	196
Кійко С. В. АСОЦІАЦІЇ ЯК РУШІЙНА СИЛА ЗМІНИ ЗНАЧЕННЯ СЛІВ.....	206
Ковальська Н. В., Ковальова О. Б. ОФІЦІЙНО-ДІЛОВА КОМУНІКАЦІЯ ЯК КОМПЛЕКСНИЙ ТА БАГАТОПЛАНОВИЙ ПРОЦЕС: ОЗНАКИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	215
Макарець Ю. С. РОЛЬ РЕДАКТОРА В РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	223
Melnyk S. MEANS OF VERBALIZATION OF THE MIND CONCEPT IN MODERN ENGLISH DISCOURSE.....	232
Мусійчук Т. І. НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ОБУРЕННЯ.....	240
Охріменко В. О. ЯВИЩЕ СИНОНІМІЇ В ОНОМАТОПЕЇЧНІЙ ЛЕКСИЦІ СУЧАСНОЇ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ.....	249

Охріменко М. А.	
СТРУКТУРНІ Й ІДІОЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОДИНИЦЬ ФРАЗЕОСЕМАНТИЧНОГО МІКРОПОЛЯ «ТРИВОГА / ХВИЛЮВАННЯ» У СУЧАСНИХ ПЕРСЬКІЙ І УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ.....	257
Родюк М. В.	
СЕМАНТИЧНІ ВИТОКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІСПРИКМЕТНИКІВ В НІДЕРЛАНДСЬКІЙ МОВІ.....	265
Садовая А. Ю.	
КОМПАРАТИВНАЯ МОДЕЛЬ МИРА В ИДИОСТИЛЕ М. ЛИСЯНСКОГО.....	271
Serhiienko L.	
TYPOLOGY OF PRESENTATION STRUCTURES IN INITIAL PUBLIC OFFERING TEXTS.....	279
Скобнікова О. В.	
МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО КОНЦЕПТУ (НА ПРИКЛАДІ КОНЦЕПТУ <i>FAMILY</i>).....	286
Solodka A.	
PRAGMATICS OF COMMUNICATION: SPEECH ACTS OF COMMUNICATIVE COMFORT.....	294
Станіслав О. В.	
ОСОБЛИВОСТІ СИНТАКСИЧНИХ СТРУКТУР У ПОЕЗІЇ ФРАНЦУЗЬКИХ МОДЕРНІСТІВ ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ (ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ).....	300
Струк І. М.	
ІМПЛІКАТУРИ-ПЕРСОНАЛІЇ З НУЛЬОВИМ ВЕРБАЛЬНИМ КОМПОНЕНТОМ У ДРАМАТИЧНОМУ ТЕКСТІ БУКОВИНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.....	307
Томусяк А. О.	
КОМУНІКАТИВНІ ІНТЕНЦІЇ АВТОРА ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ ЯК МОДЕЛЮЮЧИЙ ФАКТОР ЙОГО ОБРАЗУ.....	314
Хавкіна О. М.	
ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ «КЕРІВНИЦТВА МПК З ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ТА ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ» УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	321
Чистяк Д. О.	
КОСМОЛОГІЧНА КОНЦЕПТОСИСТЕМА В ПОЕЗІЇ В. СТУСА.....	330

Шемякіна Н. В.

ОСОБЛИВОСТІ АКТУАЛЬНОГО ЧЛЕНУВАННЯ ВСТАВНИХ РЕЧЕНЬ,
ЯКІ ПЕРЕДАЮТЬ СЛОВА АВТОРА..... 335

Шульга А. А.

ГРАМАТИЧНА КАТЕГОРИЗАЦІЯ АСПЕКТУАЛЬНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ
ТА ФІНСЬКІЙ МОВАХ..... 342

Shchurachova D. S.

LEXICAL-STYLISTIC TRANSFORMATIONS IN THE ENGLISH-UKRAINIAN
SCIENTIFIC AND TECHNICAL TRANSLATION..... 349

Яценко П. І.

НОМІНАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДРЯДНО-СУРЯДНОГО ПОЛІНОМА
У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ НАУКОВОГО ДИСКУРСУ). 355

Дудко І. В.

РЕЦЕНЗІЯ НА НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК «УКРАЇНСЬКА МОВА
ЯК ІНОЗЕМНА. ПІДГОТОВКА ДО ТЕСТУ. ТРЕНУВАЛЬНІ ЗАВДАННЯ.
СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ» (Навчальний посібник / О. М. Новікова, О. Г. Тулузакова,
У. М. Штанденко. За редакцією О. М. Новікової. – Миколаїв: Видавництво ЧНУ
імені Петра Могили, 2017. – 332 с.)..... 364

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ..... 367

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ СТАТЕЙ ДЛЯ ПУБЛІКАЦІЇ
В ЗБІРНИКУ НАУКОВИХ ПРАЦЬ..... 374

CONTENTS

LITERATURE

Vardanian M.	
PROBLEM OF THE ALIEN IN THE VALUE SYSTEM OF UKRAINIAN DIASPORA LITERATURE FOR CHILDREN AND YOUTH.....	13
Verba T.	
GENRE COMPLICATIONS OF UKRAINIAN HISTORICAL NARRATIVE OF XXI CENTURY.....	19
Visych O.	
POETICS OF METADRAMA IN CREATIVITY BY YAKIV MAMONTOV.....	27
Kalashnyk O.	
VISIONARY POETICS OF MODERN POETRY (ON THE MATERIAL OF THE P. TICHYNA'S POEM «THE GOLDEN HUM»).....	35
Kovalets L.	
OSYP MAKOVEI IN SEARCHES FOR YURII FED'KOVYCH.....	41
Koch N.	
RETROTYPE AS A PRODUCT OF NATIONAL CULTURE (LINGUO-APPLIED RESEARCH ASPECT).....	49
Kocherha S.	
EPISTOLARY BY MARKO VOVCHOK: GENDER PECULIARITIES OF COMMUNICATION.....	58
Krasnoshchok V.	
INCOMPLETENESS OF «UKRAINIAN HUMAN»: P. TYCHINA'S DRAMA IN Y. MALANIUK'S CRITICISM	66
Kuzebna V., Hrechukha L.	
LINGUO-STYLISTIC AND STRUCTURAL PECULIARITIES OF SHERWOOD ANDERSON'S NOVEL «KIT BRANDON».....	72
Maltsev V.	
LEONINE VERSE IN THE UKRAINIAN SCHOOL DRAMA OF THE XVIII CENTURY.....	82

Matvieieva T.

THE POETICS OF RETROSPECTIVITY IN UKRAINIAN IDEALOGICAL NOVEL
STUD OF SECOND HALF OF XIX CENTURY–THE BEGINNING
OF XX CENTURY..... 90

Nazarenko N., Yemets A.

A WOMAN’S PROTEST AGAINST THE PURITAN IDEOLOGY IN MARGARET
DRABBLE’S NOVEL «JERUSALEM THE GOLDEN»..... 97

Namestiuk S.

TRANSFORMATION OF THE INFERNAL PERSONOSPHERE IN THE NOVELS
«MASTER AND MARGARITA» BY M. BULGAKOV AND «THE FIRST OF THE
FIRST, OR THE ROAD FROM THE BOLD MOUNTAIN» BY V. KULIKOV..... 102

Tarasenko K.

THE PECULIARITIES OF REPRESENTATION OF WOMEN IN THE NOVEL
OF HENRY ROBERTS «PHEANDER» (1595)..... 108

Teleshman S.

PHILOSOPHICAL MOTIFS OF MYKHAILO TKACH’S LYRICS..... 114

Tykhovska O.

PSYCHO-ANALYTICAL ASPECT OF IMAGE OF MERMAN IN UKRAINIAN
MYTHOLOGY..... 121

LINGUISTICS

Anoshkova T.

COMMON GRAMMATICAL MISTAKES IN TRANSLATION
OF THE US PATENTS INTO UKRAINIAN..... 128

Bytsko N.

LINGUISTIC ALGORITHM OF TERNOPIL REGION MICROHYDRONIMS
ANALYSIS’S..... 133

Varekh N.

MODES OF THE BRITISH LANGUAGE PICTURE OF THE WORLD
IN THE «GUARDIAN» 138

Voyevutko N., Romanenkova S.

MEANS OF COMMUNICATION OF GREEK-SPEAKING MMORPG USERS..... 144

Gnezdilova Ya.

STEPS OF DISCOURSE METAPRAGMATIC ANALYSIS..... 149

Holotsukova Yu., Zahrubska E. FEATURES OF REPRODUCTION OF THE NATIONAL AND CULTURAL UNIQUENESS IN TRANSLATING LITERARY WORKS «DUBROVSKY (DUBROVSKYI)», «THE CAPTAIN'S DAUGHTER» (KAPITANSKA DOCHKA), «THE BELKIN TALES» (POVISTI BIELKINA) BY ALEXANDER PUSHKIN.....	155
Gutnikova A. TRANSLATION TRANSFORMATIONS IN UN CHARTER.....	162
Duzhyk N. POLITENESS OF DISCOURSE AND ITS ROLE IN DEVELOPING A SOCIAL COMPETENCE (WESTERN CULTURE EXAMPLES).....	167
Dulepa I. THESAURUS MODELLING OF GERMAN PEDAGOGICAL TERMINOLOGY.....	175
Zinchenko A. SECONDARY NOMINATIONS OF QUANTITY IN ENGLISH JOURNALISTIC DISCOURSE: PRAGMATIC AND STYLISTIC ASPECTS.....	184
Курпиченко О. NEW WORDS IN GERMAN AND PECULIARITIES OF THEIR FUNCTIONING (BASED ON TEXTS OF ADVERTISING AND ANNOUNCEMENT).....	189
Kysla N. DIFFERENTIATION OF INTENTIONAL PREPOSITIONS WITH THE SEMANTICS OF 'BENEFIT', 'REGRET', 'PLEASING'.....	196
Kiyko S. ASSOCIATION AS A DRIVING FORCE OF THE WORDS MEANING CHANGES.....	206
Kovalska N., Kovalova O. OFFICIAL BUSINESS COMMUNICATION AS COMPLEX AND MULTIPLANNED PROCESS: FEATURES AND PECULIARITIES.....	215
Makarets I. ROLE OF EDITOR IN IMPLEMENTATION OF THE STATE LINGUISTIC POLICY OF UKRAINE IN THE FIELD OF MASS MEDIA.....	223
Melnyk S. MEANS OF VERBALIZATION OF THE <i>MIND</i> CONCEPT IN MODERN ENGLISH DISCOURSE.....	232
Musiichuk T. NONVERBAL MEANS OF EXPRESSING INDIGNATION.....	240

Okhrimenko V. THE PHENOMENON OF SYNONYMY IN THE ONOMATOPOEIC LEXIS OF MODERN KOREAN LANGUAGE.....	249
Okhrimenko M. STRUCTURAL AND IDIOETHNIC FEATURES OF PHRASEOLOGICAL AND SEMANTIC MICROFIELDS «ANXIETY / EXCITEMENT» IN MODERN PERSIAN AND UKRAINIAN LANGUAGES.....	257
Rodiuk M. SEMANTIC ORIGINS OF DUTCH RESULTATIVE PARTICIPLES.....	265
Sadovaia A. COMPARATIVE MODEL OF THE WORLD IN M. LISYANSKY'S IDIOSTYLE.....	271
Serhiienko L. TPYPOLOGY OF PRESENTATION STRUCTURES IN INITIAL PUBLIC OFFERING TEXTS.....	279
Skobnikova O. METHODS OF ANALYSIS OF LINGUISTIC-CULTURAL CONCEPT (ON THE EXAMPLE OF THE CONCEPT FAMILY).....	286
Solodka A. PRAGMATICS OF COMMUNICATION: SPEECH ACTS OF COMMUNICATIVE COMFORT.....	294
Stanislav O. FEATURES OF SYNTAXIC STRUCTURES IN POETRY OF FRENCH MODERNISTS OF THE BEGINNING OF THE XX CENTURIES (LINGUISTIC AND CULTURAL ASPECTS OF RESEARCH).....	300
Struk I. IMPLICATION-PERSONALITIES WITH A ZERO VERBAL COMPONENT IN THE DRAMATIC TEXT OF THE BUKOVINIAN WRITERS.....	307
Tomusiak A. COMMUNICATIVE INTENTIONS OF THE AUTHOR'S LITERARY TEXT AS A MODELING FACTOR OF HIS/HER APPLICATION.....	314
Khavkina O. PROBLEMS OF TRANSLATING «IASC GUIDELINES ON MENTAL HEALTH AND PSYCHOSOCIAL SUPPORT IN EMERGENCY SETTINGS» INTO UKRAINIAN LANGUAGE.....	321
Chystiak D. COSMOLOGICAL CONCEPTUAL SYSTEM IN THE POETRY OF VASYL STUS...	330

Shemiakina N.

FEATURES OF THE ACTUAL DIVISION OF PARENTHETICAL CLAUSES,
WHICH CONVEY AUTHOR'S WORDS..... 335

Shulga A.

GRAMMAR CATEGORIZATION OF THE ASPECT IN THE FINNISH
AND UKRAINIAN LANGUAGES..... 342

Shchypachova D.

LEXICAL-STYLISTIC TRANSFORMATIONS IN THE ENGLISH-UKRAINIAN
SCIENTIFIC AND TECHNICAL TRANSLATION..... 349

Yatsenko P.

NOMINATIVE ORGANIZATION OF SUBORDINATE-COORDINATE
POLYNOME IN MODERN GERMAN (ON THE MATERIAL OF SCIENTIFIC
DISCOURSE)..... 355

Dudko I.

BOOK REVIEW «UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE. PREPARATION
FOR TEST. TRAINING TASKS. MIDDLE LEVEL» (Training manual
/ O. M. Novikova, O. G. Uluzakova, U. M. Shtandenko. Edited by O. M. Novikova. –
Mykolaiv: Published by Petro Mohyla Black Sea National University, 2017 –
332 p.)..... 364

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS..... 367

REQUIREMENTS FOR THE SCIENTIFIC PAPERS FOR PUBLICATION
IN THE COLLECTED WORKS..... 374

УДК 811.161.2'24

І. В. Дудко

**РЕЦЕНЗІЯ НА НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК
«УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА. ПІДГОТОВКА ДО ТЕСТУ.
ТРЕНУВАЛЬНІ ЗАВДАННЯ. СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ»
(Навчальний посібник / О. М. Новікова, О. Г. Тулузакова, У. М. Штанденко.
За редакцією О. М. Новікової. – Миколаїв :
Видавництво ЧНУ імені Петра Могили, 2017. – 332 с.)**

У пропонованій рецензії на навчальний посібник «Українська мова як іноземна. Підготовка до тесту. Середній рівень» схарактеризовано його формально-структурні та функційно-змістові особливості дидактичного, лінгвістичного та культурологічного плану; високо оцінено його прогнозований рейтинг серед навчально-методичної літератури подібного типу; визначено його гідний статус і відповідність сучасним вимогам до літератури з вивчення української мови як іноземної, а також потребам і тенденціям новітньої лінгводидактики.

Ключові слова: навчальний посібник, українська мова як іноземна, УМІ, українська як нерідна, дидактика, тест, середній рівень володіння мовою.

Нині поступово зростає популярність української мови в світі, тому логічно збільшується кількість охочих її вивчати. Однак спеціалізованої літератури для вивчення української мови як іноземної (далі УМІ), яка належним чином відповідала б загальноєвропейським і світовим стандартам, на жаль, ще замало. Саме тому нашу увагу привернув навчальний посібник «Українська мова як іноземна. Підготовка до тесту. Середній рівень», який нещодавно вийшов друком у видавництві Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Адресною аудиторією пропонованого навчального посібника є дорослі користувачі, що раніше вже досягли відповідного рівня володіння мовою, продовжують її вивчати або хочуть удосконалити вже набуті знання з УМІ або української як нерідної для повсякденного спілкування. Зокрема, це студенти-іноземці, іноземні аспіранти та стажери, співробітники закордонних представництв в Україні, вітчизняні слухачі мовних курсів та ін. Зацікавить він, безумовно, на нашу думку, і тих, хто українську мову викладає.

Пропонований посібник підготовлений згідно з сучасними вимогами, зокрема, як зазначено в передмові, з рекомендаціями Ради Європи до вивчення та викладання іноземних мов¹. Він має чітку, вмотивовану композицію й доступну форму викладу, складається з передмови, двадцяти розділів, у яких матеріал подано за єдиною схемою з урахуванням тематичного принципу, джерел використаних у посібнику текстів та ілюстрацій. Ключі наприкінці посібника стануть у пригоді для самостійного зручного опрацювання завдань. Кожний з розділів посібника містить рубрики читання, аудіювання, лексики та граматики, письма, говоріння (діалогічного та монологічного), що відповідає обов'язковим п'яти різновидам мовної та мовленнєвої діяльності для опанування іноземної мови. У кожній з рубрик запропоновано відповідно письмові

---

¹ «Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання». Рада з питань співпраці в галузі культури. Комітет з освіти. Відділ сучасних мов, Страсбург. Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. – Київ : Ленвіт, 2003. – 273 с. ISBN 966-7043-67-3

або усні вправи у формі основних типів тестових завдань, поширених у практиці лінгводидактичного тестування, а саме: завдань множинного вибору, на визначення правильності/неправильності твердження, на заповнення пропусків, на зіставлення або встановлення відповідності та ін. з метою перевірки сформованості основних мовнокомунікативних та соціокультурних компетенцій користувачів посібника.

Позитивно відзначаємо також тематику та актуальність доцільно дібраних у посібнику автентичних текстів з різноманітних електронних публіцистичних видань, зокрема сучасної української преси, що відображають сьогодення України та її культуру, а саме: нові погляди українців на охорону довкілля, розвиток громадянського суспільства, зміни в освіті, медичну реформу, європейську інтеграцію, Україну туристичну, український бізнес, розвиток новітніх технологій, нові й старі українські традиції тощо. Проблемний характер цих текстів вигідно відрізняє рецензований посібник від інших сучасних видань подібного типу. Особливий характер текстів українознавчої спрямованості до завдань з основних видів мовленнєвої діяльності «Читання», «Аудіювання», «Лексика / Граматика», а також пошукові творчі завдання в розділах «Письмо», «Діалогічне мовлення», «Монологічне мовлення» сприяють поліпшенню розуміння змісту прочитаного, розширенню словникового запасу, відпрацюванню граматичної вправності та удосконаленню розвитку писемного й усного зв'язного мовлення тих, хто прагне оволодіти УМІ чи удосконалити свої знання.

Варто відзначити вагомий пізнавально-розвивальний характер дібраного дидактичного матеріалу, що значно розширює світогляд і виховує естетичний смак спраглих до українського слова.

Незаперечною перевагою цього видання є додані на компакт-диску в рубриці «Аудіювання» професійні аудіозаписи текстів на прослуховування та завдань до них. Це стосується передусім тих, хто вивчає УМІ поза межами України, тобто не має змоги чути живу українську мову. Крім того, ці тексти подано в окремому розділі наприкінці посібника, що уможлиблює виконання завдань та їхню перевірку не лише з викладачем, але й самостійно.

Зауважимо також, що матеріали посібника вже апробовано під час викладання УМІ в Інституті слов'янської філології Університету Людвіга-Максиміліана (м. Мюнхен, Німеччина), що дає змогу переконатися в ефективності його використання в навчальному процесі, а також врахувати здобуті результати у перспективі майбутніх перевидань.

Вважаємо, що навчальний посібник «Українська мова як іноземна. Підготовка до тесту. Середній рівень», який вже встиг здобути перемогу в XII конкурсі «Краща Миколаївська книга – 2017» у номінації «Краще навчальне видання та підручники» Миколаївської обласної державної адміністрації, є цілком конкурентоспроможним серед сучасних видань аналогічного типу. Він якісно відрізняється доцільністю та різноманітністю форм і видів тестових завдань, актуальністю запропонованих тем, інформативною насиченістю, цікавим країнознавчим матеріалом, головне, спробою створити позитивний імідж України в ньому.

Отже, рекомендуємо рецензований посібник усім, хто хоче швидко та якісно оволодіти українською мовою як іноземною або українською як нерідною в Україні та поза її межами.

Рецензія надійшла до редакції 30.04.2018.

I. Dudko

BOOK REVIEW

**«UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE. PREPARATION FOR TEST.
TRAINING TASKS. MIDDLE LEVEL»**

**(Training manual / O. M. Novikova, O. G. Uluzakova, U. M. Shtandenko. Edited by
O. M. Novikova. – Mykolaiv : Published by Petro Mohyla Black Sea National
University, 2017 – 332 p.)**

At the end of 2017 the Petro Mohyla Black Sea National University has published a textbook «Ukrainian as a foreign language. Preparation for test. Training tasks. Middle level», which became the winner of the XII «Best Mykolaiv Book» contest in the nomination «The Best Educational Publications and Textbooks» of the Mykolaiv Regional State Administration.

The present manual review positively characterizes its novelty in didactic, linguistic and culturological features. The manual meets modern requirements for educational literature on the study of the Ukrainian language as a foreign language, as well as the needs and tendencies of modern linguodidactics.

This book is addressed to the adults who have reached the appropriate level of language proficiency and is aimed at improving the already acquired knowledge of Ukrainian as a foreign language for daily communication.

This manual can be used for exam preparation, for determining the level of language proficiency, for certain forms of control of the main types of speech activity during the study, as an additional material in the study of individual spoken topics of social and cultural orientation.

The training manual is marked by compositional consistency: each of its 20 sections has a clear structure and contains sections – reading, listening, vocabulary and grammar, writing, speaking – in accordance with the five compulsory components that a learner of a foreign language needs to master. The manual offers various topics of daily communication on the basis of electronic publications of the contemporary Ukrainian press, which reflect contemporary Ukrainian realities to their utmost, and introduce users to the modern life of ordinary Ukrainians and the culture of Ukrainian nation.

The response keys to all sections and content of the text from the «Audition» heading at the end of the manual (the audio CD is attached) makes it suitable not only for work with the teacher in the audience but also for self-directed work.

This modern textbook with the diversity of forms and types of test tasks, the relevance of the topics, informative, interesting country studies material, the focus on intercultural communication, and most importantly, the authors' attempt to create a positive image of Ukraine, give an opportunity to hope for its wide demand among all who want to quickly master Ukrainian as a foreign or non mother language, and learn more about Ukraine and Ukrainians.

Key words: *textbook, Ukrainian as a foreign language, didactics, Ukrainian a non mother language, test, middle level.*